

ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՅԻՆ

ՄԵՆԴԵԱՆ 1600 ԱՄԵԱԿԻՆ նույնուած

Դարերու լուռ անհունին մէջ բիրերս ահա սեւեռած,
Քեզ կը փնտոեմ, հսկաներու մէջ դու լըսին վեհ աստուած.
Խոռոչացած աչքերուդ մէջ լոյսը կապրի դեռ կեանքի,
Ճակտիդ վըրայ հանձարներու նըշոյն անմար կը փայլի:

Քեզ քանդակել կրնան միայն սէդ հսկաներն քեղի պէս,
հնչպէս վարպետն՝ որ մարմարէն կերտեց Մովսէսն օճապէս,
Եւ կամ յղկեց Դաւիթն հուժկու իր գեղատես մարմինով,
Ու Դատաստանն ահեղ, վերջին, կնքեց խոժոռ դիմակով:

Քրչով հիւսել, փառքը պատմել արժէքներով քու նրբին...
Հարկ է հանձարն ու թըռիչքներ Ֆիրենցի վարպետին,
Որ արիւնի ցասումն իր բորբ ուղեց քամել անյատակ,
Անմահացած տեսիլքներով, «Աստուածային մեծ կատակ»:

Իսկ ես չընչին ու աննըշան, ո՞չ, զերդ տերեւ մը աշնան,
Համըր մըմունջ միայն ունիմ լուռ չերիմիդ յանդիման.
Այս մութ ժամին՝ վառ յուղումներ սիրալս կու զան փոթորկել,
Երբ մէծութիւնը հանձարիդ կու զամ այստեղ քանդակել:

Դողդով ձեռքով, մանուկ օրէս, երբ մօտեցայ գրերուկ սուրբ,
Ու հնչեցին իմ շրթունքներ ձայները թաւ, ձայներ նուրբ,
Ես ըզդացի այն օրերէն, կանաչ կեանքի օրերէն,
Թէ շրթներուս կը դպչէին մէկ մէկ մասունք հոգեղէն:

Անոնք մէկ մէկ քնքուշ ծաղիկ, անոնք մէկ մէկ ակունք են,
Որ բերեր ես դու պոկելով աստեղազարդ երկնքէն.
Անոնք մէկ մէկ զըլահ հուժկու՝ ուազմաղաշտի հերոսին,
Անոնք մէկ մէկ սոկի բաժակ՝ հայ կոյսերու շրթներին:

Եթէ չըլլար անհունին մէջ քու սաւառնող միտքը հուր,
Եթէ չըլլար կամքիդ հոյօր խոյանքն ահեղ ու մաքուր,
Ի՞նչ պիտ' ըլլար Գողթան երդին ամէն մէկ վանկ ու նըւագ,
Ի՞նչ պիտ' ըլլար Հայոց աղջին ամէն պարձանք ու դըրուագ:

Թէ չելէին աստուածաշունչ քու կըրակէդ լոյս ջահեր,
հնչպէս կորիւն, Խորենացին եւ ոսկեհոյլ սերունդներ,
կը դառնայինք անչունչ կըմախք, կամ փոշիի հատիկներ,
Քըւած հողմէն, վայրավատին, ծայրին աշխարհի տարուրեր:

Ու հըսկաներն ինչպէս արծիւ լայնատարած թեւերով
Հայ պատմութեան ապառաժոտ կատարներէն անցնելով՝
Սաւառնեցան թափով խըրոխտ ու դընացքով անսասան,
Եւ կերտեցին ժանիքներով ազգին հուժկու ապագան:

Վըսեմ լեղուի, պերձ գոյներու, ոճի զօրել դարձուածքով,
Հայ պատմութեան դարն ոսկեղէն մեղի արւին պերձանքով.
Զերդ վարպետն այն կուղեմ կանչել ել դու ոտքի, Ոսկերան,
Խօսէ՛, խօսէ՛, դու հըրափայլ, դու հայ մտքին վեհ տիտան:

Ու թող շունչդ եղբայրութեան բառեր մի մի չիկացած,
Իջնեն խորերն մեր սրտերուն ատելութեամբ մոլորած.
Ու թող լըսենք քու շրթներէդ լի աւիւնովն հայ կեանքի,
Բառեր ոսկի, վանկեր շնչող, հին օրերու մեր փառքի:

Իջի՛ր մեր մէջ, խորը մըտիր մեր ալեկոծ սրտերուն.
Ու սըմոէ լոյս, տուր եւ համբոյր ատելացած այտերուն.
Իջի՛ր մեր մէջ, պանդուխտ Հայոց սրտերն օճէ միւռնով,
Ու մըմընջէ սընարին քով մանուկներուն մեր քնքուշ
Հայ տառերուդ քաղցրանըւագ երգը թովիչ, մեղբանոյշ:

Բերգամոյ, 1961

ԲԱԳԱՐԱՏ

ՍՓՈՓԱՆՑ

Պիտի դայ օր մը, վերջալոյսն է մօտ արդէն,
Որ սուրբ աչքեր պիտի տեսնեն զիս հարազատ
Պատկերիս մէջ, եղբայրական եւ լուսաղէմ,
Եւ աշխարհին շղթաներէն այլեւս աղատ:

Պիտի տեսնեն եւ զարմանան, թէ ո՞րքան մօտ
էի երեսմն իրենց, անհուն գիծերու տակ,
Ես որ ամրող երազ էի, ամրող կարօտ,
Եւ ծածկըւած մացաներով աղբիւր մյուտակ:

Եւ ձեռքերուս համր աղօթքին ա'լ ունկնդիր՝
Պիտի գիտնան, որ երաժշտն էր անձկալիր,
Հողեապարար ըղմայլանքով թափանձական...

Արդ, անձանօթ՝ ես իմ օրերըս կը հիւսեմ,
Եւ արցունքիս ամէն մէկ շիթն է բառական
Որ արբենայ սիրատոչոր հոգիս լոյսէն...

ԱՐՍԵՆ ԵՐԿՈՅ